

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ НАУКОВОЇ КОМПОНЕНТИ СФЕРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Тоцька Олеся

СНУ імені Лесі Українки, м. Луцьк

Показники ефективності діяльності аспірантури/докторантури в Україні не є високими (приблизно тільки кожен четвертий аспірант/докторант успішно завершує своє навчання, захистивши дисертацію). Для підвищення ефективності управління науковою компонентою вищої освіти України, на нашу думку, доцільно впроваджувати такі організаційні інновації: підготовка доктора філософії (PhD) в аспірантурі як науково-освітній проект; підготовка доктора наук у докторантурі як науковий проект; побудова дерева рішень для атестації аспірантів/докторантів. Їхні характеристики подано на рис. 1.

Зокрема, упровадження розробленого науково-освітнього проекту підготовки доктора філософії в діяльності ЗВО/наукових установ дозволить науковим керівникам і працівникам відділу аспірантури оперативно й ефективно здійснювати процеси моніторингу й управління, зокрема визначати відповідність виконання аспірантом проекту поставленим цілям, приймати рішення про необхідність застосування коригувальних впливів, їх визначати та застосовувати.

Упровадження розробленого наукового проекту підготовки доктора наук у діяльності ЗВО/наукових установ також дозволить науковим консультантам і працівникам відділу докторантури оперативно й ефективно здійснювати процеси моніторингу й управління, зокрема визначати відповідність виконання докторантом проекту поставленим цілям, приймати рішення про необхідність застосування коригувальних впливів, їх визначати та застосовувати.

Поряд із розробкою науково-освітнього проекту підготовки доктора філософії та наукового проекту підготовки доктора наук можна скористатися й іншими варіантами підвищення ефективності роботи аспірантури/докторантури, зокрема сформулювати перспективні плани роботи аспірантів/докторантів, а також побудувати моделі прийняття рішення щодо їх атестації на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого підрозділу ЗВО/наукової установи, який уповноважений для цього його/її вченою радою. Вважаємо, що чіткі детальні перспективні плани дій аспірантів/докторантів на весь період перебування в аспірантурі/докторантурі націлюватимуть їх на подальшу ефективну роботу, а модель прийняття рішення щодо

атестації здобувачів дозволить науковим керівникам/консультантам і кафедрам здійснювати обґрунтоване та об'єктивне оцінювання.

Інновації	Сфера діяльності ЗВО	Напрями впровадження	Показники	Результати впровадження
Організаційні	Науково-освітня	Підготовка доктора філософії (PhD) в аспірантурі як науково-освітній проєкт	<ul style="list-style-type: none"> – задачі проєкту; – витрати на їх реалізацію; – тривалість задач; – дати початку задач; – дати закінчення задач; – задачі-попередники; – призначені задачам ресурси. 	– планування, моніторинг і контроль підготовки доктора філософії (PhD) в аспірантурі.
	Наукова	Підготовка доктора наук у докторантурі як науковий проєкт	<ul style="list-style-type: none"> – задачі проєкту; – витрати на їх реалізацію; – тривалість задач; – дати початку задач; – дати закінчення задач; – задачі-попередники; – призначені задачам ресурси. 	– планування, моніторинг і контроль підготовки доктора наук у докторантурі.
	Науково-освітня	Побудова дерева рішень для атестації аспірантів/докторантів	<ul style="list-style-type: none"> – рівень роботи над дисертацією; – рівень роботи над публікаціями; – рівень опрацювання літературних джерел. 	– прийняття рішень щодо атестації аспіранта/докторанта.

Рис. 1. Організаційні інновації наукової компоненти сфери вищої освіти

Джерело: розроблено автором.